

På kanten af asfalten

- fra Kampala til Niamey og retur

Lars Zbinden Hansen
(foto: privat)

- af Lars Zbinden Hansen
- udgivet af Skriveforlaget i 2021
- ISBN 978-87-94183-48-2
- 356 sider
- 329,95 kr.
- anmeldt af Kristian Katholm Olsen, cand.mag. i litteraturhistorie og samfundsfag.

Lars Zbinden beskæftiger sig ikke med alle afrikanske lande i denne bog; men han kommer alligevel godt rundt omkring i Afrika med sine spændende beskrivelser af oplevelser dernede koblet med relevante især politiske nedslag i de enkelte landes historie.

Familien Danmark må gennem nyhedsstrømmen primært forbinde Afrika med sult, fattigdom, katastrofer samt voldelige kup og kupforsøg.

Det er en væsentlig grund til, at det er yderst relevant, at der bliver lagt mærke til en bog som denne, skrevet af Lars Zbinden Hansen, som om nogen må siges at vide, hvad han taler om, med sit indgående kendskab

til Afrika, både gennem sine rejser i forskellige lande på kontinentet og derudover på baggrund af sin master i Afrikastudier.

Man kan trække en lige linje fra Zbindens personlige erfaringer og store faktuelle viden om Afrika til, at han i ”På kanten af asfalten” delvist fortæller kronologisk om oplevelser på det afrikanske kontinent krydret med en stor bunke anekdoter, og at han så også sideløbende forholder sig til landenes historiske udvikling på et mere almindeligt og objektivt plan.

Som læser kunne man godt ønske en mere skarp opdeling mellem disse to aspekter. Allerede i indholdsfortegnelsen kunne Zbinden have markeret tydeligere, hvilke lande vi har at gøre med i de bestemte afsnit på en mere overblikssagtig måde. Han nævner rigtigt nok flere gange i afsnitoverskrifterne, hvilke lande det drejer sig om; men det kunne han godt gøre mere ordnet.

Zbinden kunne f.eks. uden undtagelser have valgt først at behandle egne oplevelser og anekdoter og dernæst prøve at forholde sig til landets historiske udvikling. På dette punkt er han ikke helt konsekvent, selv om han i de første afsnit i øvrigt lægger ud med en klar opdeling mellem disse perspektiver.

Kaster man et blik på en, i skrivende stund, aktuel debat, er det interessant med afsnittene om Rwanda, da man her får relevant baggrundsviden om det land, hvori Socialdemokratiet arbejder med at etablere et modtagecenter for asylansøgere. Her er en afgørende knast i forhold til at møde opbakning til en sådan beslutning, at Rwanda har et anstrengt forhold til menneskerettighederne.

Der præsenteres i bogen en masse viden om den rwandiske politiske historie og baggrunden for det nuværende styre med præsident Paul Kagame i spidsen, og man får derudover et indtryk af landet gennem Zbindens beskrivelser af egne oplevelser i det, så det giver flere nuancer til ovenstående diskussion.

Omtalen på bagsiden af bogen forklarer et problematisk forhold ved bogens indhold ganske fint: ”Bogen ... (...) ... er krydret med historisk baggrund for de enkelte lande og emner”.

Maloti-bjergryggen i Lesotho
(foto: privat)

Der snakkes dernæst om *”almindeligt accepterede forestillinger om kontinentet”* og *”folk, der bare er interesserede i kontinentet, får et solidt supplement til deres viden”*.

Der refereres altså både de enkelte lande og Afrika som kontinent som fokus for bogen, hvilket kan lede tanker hen på den hyppigt forekommende fortalelse om Afrika som et bestemt land, hvori der er nogle bestemte udfordringer, der skal håndteres på en bestemt måde.

Selv når man skræller det faktisk forkerte i den påstand væk (*Afrika som ét land*), er der mange forskellige årsager til den manglende positive udvikling i Afrika, da de politiske og historiske forhold jo er forskellige fra land til land.

Dog kommer Lars Zbinden med nogle gode bud på generelle udfordringer for de afrikanske lande og forklaringer på, hvorfor det i mange afrikanske lande

står rigtig skidt til, selv om man har modtaget mange bistandskroner gennem årene. Blandt andet nævner han en form for styre, der i høj grad er udbredt i det postkoloniale Afrika, hvor ledelsen udgår fra ganske få, som fordeler ressourcerne mellem sig på bekostning af befolkningerne. Fokus er på overlevelse frem for samfundsmæssig udvikling, der kunne løfte en masse mennesker ud af fattigdom.

Her tjener både Zbindens personlige oplevelser og den politiske historie om de enkelte lande, han har besøgt, som spændende læsestof, der kan gøre læseren meget klogere både i forhold til diskussioner som den ovenstående, men også når det gælder mange andre forhold i Afrika og i mange af dets lande, hvilket kan bidrage til at minimere fejlantagelser om kontinentet.